

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/610
KONU : Soru Önergesi

5416

21 Temmuz 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adıyaman Milletvekili Sayın Şevket KÖSE tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/4185 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur:

Kayseri Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım ve Ticareti; Bakanlar Kurulu Kararı ile herhangi kira veya işletme devir hakkı alınmaksızın, 01/03/1990 tarihinden itibaren 70 yıllığına, İşletme Devir Hakkı Sözleşmesi ile Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.ne devredilmiştir. Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.nin sermayesinin %44'ü Kayseri Belediyesine, %20'si TETAŞ Genel Müdürlüğüne aittir. Aynı şekilde, İstanbul'un Anadolu Yakasının Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım ve Ticareti de aynı şekilde 1990 yılında, 30 yıllığına Aktaş Elektrik A.Ş.ne devredilmiştir.

Her iki şirketin görevi; halktan elektrik parası toplamak, ulusal sistemden aldığı elektrik bedelini Devlete ödemek, kayıp-kaçak miktarını taahhüt ettiği orana düşürmektir.

Şirketler 1990 yılında işe başladıkları halde 1995 yılına kadar mahsuplaşma yapmaya yanaşmamışlar, kayıp kaçak oranlarını taahhüt ettikleri (Kayseri % 6,5), (Aktaş % 8,5) orana düşürememişlerdir.

Konu, Başbakanlık Müfettişlerince incelenip iki kez rapor düzenlenmiştir. 22/05/2000 tarihli Rapor, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca 26/01/2001 tarihinde Başbakandan onay alınarak Ankara C. Başsavcılığına ve Enerji Bakanlığına gönderilmiştir.

Başbakanlık onayında; şirketlerin gelir azaltıcı gider arttırıcı işlemler yapmaması, harcamaların gerçek harcama ve şirketlerin faaliyetleri ile ilgili olması, şirketlerin faaliyet alanı ile ilgili olmayan harcamaların mahsuplaşmada gider kabul edilmemesi, Devletin şirketlerden olan alacağının teminata bağlanması, şirketlerden rayiç bedeller tespit edilerek belirlenen bir miktarda işletme devir hakkı bedeli alınması istenmiştir.

Başbakanlığın talebine dayanarak 1990-1997 yıllarının işlemleri geç de olsa incelenmiş ve mahsuplaşma yapılmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Müfettişlerince yapılan inceleme ve soruşturma sonucunda, 31.12.2001 tarihi itibarıyla, AKTAŞ'ın 1.006.661.717.597.944 TL Kayseri ve Civarı Elektrik'in 54.560.864.660.015 TL, TETAŞ'a borçlu olduğu tespit edilmiş şirketler parayı ödemek istemeyince konu yargıya intikal ettirilmiş ve halen alacak davası devam etmektedir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

2004 yılı başlarına gelindiğinde daha 1998-2002 yıllarının mahsuplaşması yapılmamış iken, TBMM, KİT Komisyonundan 1990-1997 yılı mahsuplaşmasının yeniden yapılması için yeni bir format oluşturulması, 1998 ve daha sonraki yılların mahsuplaşmalarının da yeniden belirlenen formata göre yapılması için 07/01/2004 tarihli bir temenni Kararı alarak, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına göndermiş, anılan Bakanlık da bu temenni kararına uyarak, 8 denetim elemanlarından oluşan bir komisyon kurulması hususunda onay vermiştir.

Görevlendirilen komisyon, 1990-1997 yıllarına ait mahsuplaşma işlemlerini yargıya intikal ettiğini, komisyonun herhangi bir karar alınması devam eden davayı etkileyebileceğini ve bununda Anayasanın 138. maddesi hükümlerine göre suç teşkil edeceğini belirten bir tutanak düzenleyip tutanağı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına teslim etmiştir.

AKTAŞ ELEKTRİK A.Ş.'nin, sözleşmesinin feshi için İstanbul Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Danıştay Başkanlığı 10 . Daire nezdinde dava açmış, Dava Daireler Kurulunun Sözleşmenin devam etmesinde kamu yararı olmadığı gerekçesiyle, 2001 yılında verdiği kararla sözleşmenin feshini kararlaştırmış ve İstanbul'un Anadolu yakasındaki tesisler 2002 yılında tekrar Devlete devir edilmiştir. Ancak, Kayseri ve Civarı Elektrik TAŞ için dava açılmadığı ve Başbakanın 26/01/2001 tarihli 24 sayılı -onayında şirketler borcunu ödememesi ve teminat vermemesi ve kira ücreti veya işletme Devir hakkı bedeli ödememesi halinde sözleşmelerin feshi hususunda Bakanlar Kurulundan karar alınması istendiği halde gerekli karar alınmadığı için, Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş. işe devam etmektedir

Bu konularla ilgili olarak aşağıdaki soruların sorulmasına gerek duyulmuştur?

Soru 1- AKTAŞ ELEKTRİK A.Ş. ve Kayseri ve Civarı Elektrik TAŞ isimli Şirketlerle 1998 ve daha sonraki yıllara ait mahsuplaşmalar yapıldı mı? Yapıldı ise, şirketler TETAŞ'a toplam ne kadar borçludur? Şirketlerin sermayeleri borçlarını karşılayabilecek midir? Mahsuplaşma olmadı ise, nedeni nedir?

SORU 2- Başbakanın yazılı onayına rağmen, şirketlerden neden teminat alınmamıştır?

Soru 3- Şirketlerden neden kira veya işletme devir hakkı bedeli alınmıyor? Yeni ihale edilenlerden işletme devir hakkı bedeli alındığı halde eskilerden neden alınmıyor? Bunlara neden ayrıcalık tanınıyor?

SORU 4- Aktaş Elektrik A.Ş. ve Kayseri ve Civarı Elektrik TAŞ'nin borçlarını ödememeleri halinde sözleşmelerinin iptal edilmesi Başbakanlık onayında belirtildiği ve AKTAŞ Elektrik A.Ş.'nin sözleşmesi kamu yararı bulunmaması gerekçesiyle Danıştay tarafından iptal edildiği ve Kayseri içinde aynı şartlar olduğu halde, Kayseri ile ilgili sözleşmenin iptali için neden gerekli işlemler yapılmamaktadır?

SORU 5- Kayseri ve Civarı Elektrik Şirketinin TETAŞ ve Enerji Bakanlığı üst yönetiminin mahsuplaşmada gider kabul etmediği harcamalarından olan; kişilere verilen hediyelere ait giderlerin, uçak bileti giderlerinin, yemek ve otel giderlerinin, okul ve derneklere yapılan bağışların ve benzerlerinin toplamı ne kadardır? Bu tür giderler kimler için yapılmıştır?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Şirket, yurt içinde ve yurt dışında misafir olarak kimlerin otobüs, uçak ve tren ücreti ödemiştir? Kayseri ve Civarı Elektrik Şirketinde kaç Danışman çalışıyor? Her Danışmana aylık net ve brüt ne kadar maaş ödeniyor? Yemek ve yatak paraları şirketten mi karşılanıyor? Danışmanlar arasında Enerji Bakanlığı TETAŞ, TEDAŞ, EÜAŞ, TEİAŞ'tan emekli olanlar var mı? Varsa bunlar kimdir? Kayseri ve Civarı Elektrik TAŞ, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri ve Yardımcısına şirketten aylık ne kadar maaş ve yıllık toplu ödeme yapmıştır?

SORU 6- Şirket yılda kaç kişiye, kaç kilovat elektriği ücretsiz vermiştir? Şirket, fiyat farkı temettüden karşılanmak kaydıyla, Organize Sanayi Bölgesine diğer illere göre daha ucuz elektrik vermiş midir? Böyle bir yetkisi var mıdır?

SORU 7- Şirket kaynaklarını usulsüzce harcayan şirket görevlileri hakkında alacak ve ceza davaları açılmış mıdır? Açılmadıysa neden açılmamıştır?

CEVAP 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7- Anılan şirketler Özelleştirme kapsam ve programında bulunmadığından Özelleştirme İdaresi Başkanlığında konuya ilişkin bilgi ve belge bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı